

Λύση του προβλήματος
Μαρτίου 2010

Λείο και τραχύ

Έστω L τα μήκη κάθε διαδρομής, της λείας και της τραχιάς, α_λ η επιτάχυνση του τούβλου όταν ολισθαίνει στο λείο τμήμα και α_τ όταν ολισθαίνει στο τραχύ.

Αρχική διάταξη (το λείο τμήμα πρώτο και το τραχύ επόμενο) :

Έστω $t_{\lambda 1}$ η χρονική διάρκεια της κίνησης του τούβλου στο λείο τμήμα και $t_{\tau 2}$ η αντίστοιχη χρονική διάρκεια για το τραχύ τμήμα.

Οι εξισώσεις της κινηματικής δίνουν για το μέτρο U_2 της στιγμιαίας ταχύτητας του τούβλου στο τέλος του λείου τμήματος και για την μετατόπιση L :

$$U_1 = \alpha_\lambda \cdot t_{\lambda 1} \quad (1)$$

και
$$L = \frac{1}{2} \alpha_\lambda \cdot t_{\lambda 1}^2 \quad (2)$$

οπότε :

$$t_{\lambda 1} = \sqrt{\frac{2L}{\alpha_\lambda}} \quad (3)$$

Αν με t_1 συμβολίσουμε τον συνολικό χρόνο κίνησης τότε για το δεύτερο τμήμα της κίνησης θα έχουμε :

$$L = U_1 \cdot (t_1 - t_{\lambda 1}) + \frac{1}{2} \alpha_\tau \cdot (t_1 - t_{\lambda 1})^2$$

Η τελευταία σχέση με την βοήθεια των εξ. (2) και (3) και δεδομένου ότι $\alpha_\tau = v \cdot \alpha_\lambda$ ($v = 1/3$) παίρνει τη μορφή :

$$\frac{1}{2} v \cdot \alpha_\lambda \cdot t_1^2 + (1 - v) \sqrt{2 \cdot L \cdot \alpha_\lambda} \cdot t_1 + (v - 3)L = 0$$

της οποίας η θετική λύση έχει την τιμή :

$$t_1 = \sqrt{\frac{2 \cdot L}{\alpha_\lambda}} \left(\frac{v - 1 + \sqrt{v + 1}}{v} \right) \quad (4)$$

Τελική διάταξη (το τραχύ τμήμα πρώτο και το λείο επόμενο) :

Ο συνολικό διάστημα της κίνησης του τούβλου δίδεται και πάλι από την σχέση (4) κάνοντας απλά τις αντικαταστάσεις $v \rightarrow 1/v$ και $\alpha_\tau \rightarrow \alpha_\lambda/3$.

Έτσι :

$$\frac{t_1}{t_2} = \frac{\sqrt{\frac{2L}{\alpha_\lambda}} \cdot \left(\frac{v - 1 + \sqrt{v + 1}}{v} \right)}{\sqrt{\frac{2L}{v \cdot \alpha_\lambda}} \cdot \left(\frac{\frac{1}{v} - 1 + \sqrt{\frac{1}{v} + 1}}{\frac{1}{v}} \right)} = \frac{1}{\sqrt{v}} \cdot \left(\frac{v - 1 + \sqrt{v + 1}}{1 - v + \sqrt{v^2 + v}} \right) \stackrel{v=1/3}{=} \frac{3 - \sqrt{3}}{2}$$

Υπεύθυνος ασκήσεων Βασίλειος Παπαβασιλείου ΠΕ04

Για τυχόν παρατηρήσεις, διορθώσεις αλλά και ... έξυπνες λύσεις των ασκήσεων μπορείτε να επικοινωνήσετε μέσω της διεύθυνσης ergfys@gym-mous-laris.lar.sch.gr